

Retouradres: Ceintuurbaan 213b, 3051 KC Rotterdam

BAR-organisatie
Afdeling Advies Ruimte - Domein Ruimte
t.a.v. de heer H. Alefs
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Onderwerp:

Beoordeling Antea rapport 2016/39 - aanvullend inventariserend veldonderzoek in plangebied 'Nieuw Reijerwaard' in de gemeente Ridderkerk (BOOR-dossier 32016042)

Bezoek-/postadres:

Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR)
Ceintuurbaan 213b
3051 KC Rotterdam

Internet: www.rotterdam.nl/boor

Van: drs. J.M. Moree

Telefoon: 010 - 489 85 17/15

E-mail: jm.moree@rotterdam.nl

Ons kenmerk: AS17/00301 - 17/0008168

Datum: 6 januari 2017

Geachte heer Alefs,

Antea Group Archeologie heeft in opdracht van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw-Reijerwaard een aanvullend inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied 'Nieuw Reijerwaard' in de gemeente Ridderkerk. Het conceptrapport is ter beoordeling voorgelegd aan het Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR) in de hoedanigheid van adviseur van de gemeente Ridderkerk. De gemeente Ridderkerk treedt in deze op als bevoegd gezag.

Het betreft het rapport van P.C. Teekens, 2016: *Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. karterende boringen. Aanvullend onderzoek binnen plangebied "Nieuw-Reijerwaard" incl. de voorterreinen*, Heerenveen (Antea Group Archeologie rapport 2016/39, 13 december 2016).

Beoordeling rapport

Het BOOR adviseert de gemeente Ridderkerk om het rapport goed te keuren nadat de volgende (kleine) opmerkingen zijn verwerkt:

- Samenvatting (ook in Inleiding). Graag de eerste zin van de vijfde alinea - 'Daarnaast heeft opdrachtgever bouwblokken (middels zones 8 en 9).' - aanscherpen. Waarschijnlijk is het de bedoeling om de zones met stroomgordelafzettingen te begrenzen. Ook de alinea eronder (*Fase 1*) heeft dezelfde onduidelijkheid.
- De mondelinge mededeling van noot 12 heeft de heer M. Moree nou juist niet gedaan. De gedachte achter de onderzoeksmethode was als volgt. Het slaan van heipalen ten behoeve van de geplande nieuwbouw verstoort de bodem plaatselijk tot in de top van het Pleistoceen. In wezen zou dan ook het bodemtraject top Pleistoceen-maaiveld moeten worden onderzocht. Dat is natuurlijk geen doen. Om het archeologisch onderzoek enigszins betaalbaar te houden is gekozen is om de bodem tot een diepte van 5 meter - maaiveld op de aanwezigheid van archeologische waarden te onderzoeken. Door inderdaad consequent tot die diepte te boren breng je de 'toppen' van de klastische afzettingen behorend tot de Formatie van Echteld direct onder het Hollandveen Laagpakket (beter: Formatie van Nieuwkoop) in het bodemtraject maaiveld tot 5 meter - maaiveld goed in kaart. Die 'toppen' kunnen (veelal) worden geïnterpreteerd als stroomgordelafzettingen. Op een aantal locaties op IJsselmonde (Rhoo Essendael, Barendrecht Gaatkensplas, Barendrecht Vrijenburg, Barendrecht Hordijk West, Rotterdam Hordijkerveld) zijn in stroomgordelafzettingen direct onder het Hollandveen Laagpakket (beter: Formatie van Nieuwkoop) archeologische

waarden uit het Midden- en Laat Neolithicum aangetroffen. De 'toppen' onder het veen zijn dus in principe kansrijk op de aanwezigheid van archeologische waarden. Oudere generaties stroomgordels zijn bij het weten van Moree niet of nauwelijks onderzocht op de aanwezigheid van archeologica; de archeologische verwachting ervan is dan ook vooralsnog onbekend.

- In de paragrafen 3.3.1.2 tot en met 3.3.1.4 per zone verwijzen naar de betreffende kaartnummers.
- De nummering van de Kaartbijlagen zoals die in de Inhoudsopgave is gegeven in overeenstemming brengen met de nummering zoals die op de Kaartbijlagen zelf staat. Let op: bij de Kaartbijlagen zijn twee nummers 409158-S2 en 409158-S3: hier ook het zonenummer aanpassen (een keer Zone 2 wordt Zone 10 en een keer Zone 3 wordt Zone 6).

Beleidsadvies

Voorts adviseert het BOOR om de in het rapport geformuleerde aanbeveling, namelijk om de arealen van zones A, B, C, 1-6 en 8-10 in plangebied 'Nieuw Reijerwaard' vrij te geven ten gunste van de voorgenomen ontwikkelingen en om in het areaal van zone 7 een karterend inventariserend veldonderzoek uit te voeren, over te nemen.

Het BOOR gaat ervan uit dat u als bevoegd gezag reageert richting opdrachtgever en uitvoerder van het onderzoek.

Graag ontvangt het BOOR een exemplaar van het definitieve rapport (digitaal).

Met een vriendelijke groet,
hoogachtend,

DIRECTEUR STADSBEHEER OPENBARE WERKEN
(voor deze)

drs. A. Carmiggelt
Hoofd Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam